

Stichting PayOK
Dukaat 3, 5283 PJ Boxtel
Postbus 282, 5280 AG Boxtel

T (0411) 68 89 17
E info@pay-ok.nl
I www.pay-ok.nl

Position Paper PayOK ten behoeve van rondetafelgesprek 28 juni 2021

Wat is PayOK?

PayOK is een onafhankelijk keurmerk waarbij geaccrediteerde inspectie instellingen toetsen of uitzendbureaus en aannemers het juiste loon (conform CAO of bedrijfseigen regeling) betalen. Bij uitzendbureaus gaat het om de zogenaamde inlenersbeloning. PayOK toetst naast de juiste beloning ook op alle elementen van de WAS die gaan over loonaansprakelijkheid.

PayOK toetst ook buitenlandse ondernemingen die in Nederland actief zijn. Uitgangspunt bij deze toetsing is de herziening van de detacheringsrichtlijn waardoor loonconcurrentie door A1 verloning wordt voorkomen.

De keten van arbeid

Om de werkwijze van uitzendbureaus goed te kunnen doorgronden én om effectieve maatregelen te nemen om de sector te reguleren, is het van belang om te beseffen dat de uitzendbureaus onderdeel zijn van een keten. Een keten start met een opdrachtgever (vaak inlener genoemd) die menskracht nodig heeft en eindigt, via een uitzendbureau die menskracht ter beschikking stelt, bij de uitzendkracht.

De eerste twee partijen in de keten (opdrachtgever en uitzendbureau) zijn bepalend voor de beloning (in de breedste zin) van de uitzendkracht. Als de opdrachtgever een zo laag mogelijke prijs voor een uitzendkracht wil betalen en het uitzendbureau nog enige marge wil overhouden, leidt dit onherroepelijk tot onderbetaling in het loon van de uitzendkracht. De lage prijs is voor opdrachtgevers in een aantal sectoren de reden om te werken met uitzendbureaus. De uitzendkracht betaalt de rekening.

- Opdrachtgevers in de keten van arbeid

Het aanpakken van onderbetaling van de uitzendkracht start daarom bij de opdrachtgever. In veel CAO's is aangegeven dat er door opdrachtgevers uitsluitend ingeleend mag worden bij SNA gecertificeerde uitzendbureaus. Er zijn echter nauwelijks sectoren die hierop toetsen of hiervoor een eigen CAO toetsingsorgaan hebben. PayOK werkt, als aanvulling op de bestaande werkwijze, aan een register waarin opdrachtgevers zijn opgenomen die de juiste informatie omtrent (inleners)beloning verstrekken aan uitzendbureaus.

- Uitzendbureaus in de keten van arbeid

Voor het PayOK keurmerk worden uitzendbureaus getoetst op het uitbetalen van het juiste (CAO-)loon, toeslagen et cetera. De ervaring heeft geleerd dat 50% van de uitzendbureaus die zich aanmelden in één keer voldoet, 25% herstelmaatregelen doorvoert en vervolgens voldoet aan de eisen en dat 25% van de aangemelde uitzendondernemingen niet wil of kan voldoen aan het juist belonen van de uitzendkrachten! Alle drie genoemde categorieën, ook de laatste, hebben in het algemeen wel het SNA-keurmerk. Dat is dus onvoldoende als het gaat om juiste beloning.

Een substantieel deel van de uitzendsector betaalt dus bewust een te laag loon, in veel gevallen met medeweten van de opdrachtgever(s).

- Uitzendkrachten in de keten van arbeid

De laatste schakel in de keten is vaak de zwakste en dat is hier ook het geval. Uitzendkrachten die te weinig loon ontvangen, klagen vaak niet omdat dit gevolgen kan hebben voor hun werk. Zeker in het geval van arbeidsmigranten speelt daarbij ook dat er verwacht wordt dat er gewoon gewerkt wordt, zonder te 'zeuren'.

Uitzendkrachten zijn formeel niet rechteloos, maar in praktische zin vaak wel. Via het rechtssysteem je gelijk halen kost veel geld en tijd en leidt bovendien vaak tot vervroegde beëindigen van de uitzendovereenkomst. Dan wordt er dus helemaal geen geld meer

verdiend. Dat wil een uitzendkracht uiteraard vermijden. Melden bij SNCU kan, maar ook dit kost veel tijd en het is maar de vraag wat de uitkomst van de melding is. Uitzendkrachten kennen de weg naar de SNCU overigens vaak niet. Vakbonden helpen uitzendkrachten wel, maar veel, met name arbeidsmigranten, weten nog steeds de weg naar de vakbond niet te vinden en zijn geen lid.

PayOK is voorstander van een centraal, privaat meldpunt dat klachten verzamelt en direct inspecteurs van private inspectie-instellingen in kan schakelen om bij het betreffende uitzendbureau een controle uit te gaan voeren. Bij het PayOK keurmerk worden ondernemers, bij niet juist verlonen, gedwongen om met terugwerkende kracht herstelmaatregelen door te voeren, wat leidt tot het alsnog betalen van het juiste loon.

Standpunt PayOK

Bij de aanpak van de uitzendsector is het van wezenlijk belang dat deze aanpak zich richt op zowel de opdrachtgever als het uitzendbureau.

De traditionele regulering door controles van de brancheverenigingen en inspecties blijkt onvoldoende als het gaat om de juiste beloning van de uitzendkrachten. PayOK toetst juist wel op de juiste beloning en vormt dus een noodzakelijke aanvulling in het stelsel op weg naar juiste beloning van elke uitzendkracht.

Door het opzetten van een certificeringsstelsel waarin PayOK, SNA en SNF/AKF zijn opgenomen verdwijnt de malafiditeit uit de uitzendsector, doordat er dan een sluitende aanpak is.

Certificeringsstelsel

Toezicht op de uitzendsector is noodzakelijk. Dit kan door een vergunningsstelsel, door overheidstoezicht of door privaat toezicht. PayOK is voorstander van privaat toezicht omdat in de uitzendsector al een aantal keurmerken actief zijn die in totaliteit alle relevante aspecten afdekken. SNA toetst op o.a. fiscaliteit en wettelijk minimumloon, PayOK op o.a. het juiste (CAO-)loon, de juiste vergoedingen, pensioenopbouw, transitievergoeding en SNF/AKF op de kwaliteit van huisvesting.

Een stelsel waarin de overheid de verplichting oplegt aan opdrachtgevers dat zij alleen maar zaken mogen doen met uitzendondernemingen die deze drie keurmerken hebben, zorgt er voor dat 90% van de misstanden uit de sector zal verdwijnen!

Deze verplichting dient wettelijk verankerd te worden, met daarin bijvoorbeeld een rol voor de KvK voor wat betreft de registratie van uitzendbureaus die in het bezit zijn van de keurmerken en een verplichting bij de keurmerken om ondernemingen die hun certificaat verliezen door te geven aan de KvK.

Door gebruik te maken van de bestaande keurmerken kan er door en voor de overheid snel een effectief stelsel opgezet worden.

Register opdrachtgevers

Door het certificeringsstelsel te combineren met de verplichting dat opdrachtgevers zich moeten laten toetsen op het verstrekken van de juiste informatie aan uitzendbureaus betreffende de beloning (primair en secundair), ontstaat een sluitende aanpak!

Wat kan de overheid zelf doen?

De overheid maakt zelf veel gebruik van uitzendbureaus en hoort het goede voorbeeld te geven. Om die reden zou de overheid als opdrachtgever ook de genoemde keurmerken verplicht moeten gaan stellen. Daarnaast kan de overheid als werkgever in CAO's opnemen dat uitzenders, naast SNA ook PayOK gecertificeerd moeten zijn.

Meer informatie

Ger Jaarsma, voorzitter, 06-54313838
Gerlof Roubos, directeur, 06-53864592